

Květen 2017

Škola ochrany osobních údajů

advokátní kanceláře Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.

Nařízení EP a Rady (EU) 2016/679 z 27. dubna 2016, tzv. Všeobecné nařízení o ochraně údajů („Nařízení“) zrušilo směrnici 95/46/ES („Směrnice“), která je nyní transformována do českého právního řádu zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Nařízení vstoupí v účinnost dnem 25. května 2018, kdy se stane přímo účinným rovněž v České republice a dotkne se všech, kteří osobní údaje zpracovávají, jakož i fyzických osob, jejichž osobní údaje jsou předmětem zpracování, tedy téměř každého.

Vzhledem k dosud nejvýznamnější legislativní změně evropského rozměru v oblasti ochrany osobních údajů Vám s týdenní frekvencí přinášíme pravidelné informace pro snadnější a efektivnější orientaci v množství povinností, které Nařízení přináší.

Pokud si přejete odebrat Školu osobních údajů přímo do Vaší e-mailové schránky, prosím přihlaste se na adrese office@bapol.cz, popř. na tel. čísle +420 251 009 111.

Lekce 12 z 16

Předávání osobních údajů mimo EU/EHS

V textu se dozvíte:

Důležité změny

- Požadavky Nařízení pro předávání údajů se budou týkat zejména nadnárodních společností nebo společností, které využívají služby zahrnující předávání údajů do třetích zemí (např. cloudové služby);
- V porovnání s předchozí právní úpravou se zavádějí nové možnosti, jak zajistit zákonnost předávání údajů mimo EU/EHS;

Compliance: Akční plán

Správci a zpracovatelé by měli:

- prověřit toky osobních údajů, které zpracovávají;
- pokud se údaje předávají mimo EU/EHS, prověřit, zda jsou přijaty mechanismy k zajištění zákonnosti předání (např. standardní smluvní doložky, závazná vnitropodniková pravidla apod.);
- prověřit, zda a kam předávají osobní údaje dodavatelé služeb, jimž správci nebo zpracovatelé poskytují údaje;
- pokud se předávání uskutečňovalo na základě „Bezpečného přístavu“, určit jiný právní základ předávání, neboť Bezpečný přístav byl zrušen.

Předávání osobních údajů mimo EU/EHS

Podobně jako předchozí právní úprava, také Nařízení upravuje podmínky předávání osobních údajů do třetích zemí (mimo EU/EHS) a do mezinárodních organizací¹. Důvodem je skutečnost, že jakmile osobní údaje opustí území, kde se uplatňuje právní řád EU, stanou se předmětem právní úpravy cizích právních předpisů, které nemusí zaručovat ochranu osobních údajů na úrovni srovnatelné s právem EU. Tato problematika se proto bude týkat zejména nadnárodních společností, nebo společností, které využívají služby dodavatelů působících mimo Unii (např. pokud využívají cloudové služby serverů umístěných ve třetích zemích). Tato problematika se naopak nebude týkat společností, které údaje nepředávají, anebo je předávají pouze v rámci EU/EHS.

Východisko pro porozumění potřebnosti úpravy předávání údajů mimo EU uvádí recitál 101 Nařízení, podle něhož jsou toky osobních údajů se státy mimo Unii a s mezinárodními organizacemi potřebné pro rozvoj mezinárodního obchodu a spolupráce. Nárůst těchto toků s sebou přinesl nové výzvy a potřeby týkající se ochrany osobních údajů. Úroveň ochrany údajů fyzických osob, zaručovaná Unii na základě Nařízení, by neměla být ohrožena, ani pokud jsou osobní údaje předávány z Unie správcem, zpracovatelem nebo jiným příjemcem v třetích zemích nebo mezinárodním organizacím, a to ani v případech následného předání osobních údajů z třetí země anebo mezinárodní organizace správcem, zpracovatelem v téže nebo v jiné třetí zemi anebo mezinárodní organizaci.

Předávání osobních údajů do třetích zemí bude možné za splnění některé z následujících podmínek:

Předání založené na rozhodnutí o odpovídající ochraně

Evropská komise („Komise“) může rozhodnout, že určitá třetí země, území nebo jeden či více určených sektorů v dané třetí zemi nebo mezinárodní organizace zaručují odpovídající úroveň ochrany.² K předání do takové země pak není nutné žádné zvláštní povolení. Přezkum okolností, na základě nichž Komise rozhodnutí vydala, se provádí nejméně jednou za čtyři roky.

Pokud Komise zjistí, že podmínky mající dopad na ochranu osobních údajů v třetí zemi (příp. mezinárodní organizaci) se zhoršily, rozhodne, že takový stát již nezaručuje odpovídající úroveň ochrany. Uvedené rozhodnutí však nemá retroaktivní účinek, tzn. je účinné nejdříve v den jeho přijetí. Proto zůstává otázkou bezpečnost již předaných údajů.

Seznam třetích zemí a mezinárodních organizací, které podle rozhodnutí Komise zaručují odpovídající úroveň ochrany anebo ji už přestaly zaručovat, Komise uveřejní v Úředním věstníku Evropské unie a na svém webovém portálu.³ Aktuálně jsou zeměmi, které zaručují odpovídající úroveň ochrany údajů, Andora, Argentina, Kanada, Švýcarsko, Faerské ostrovy, ostrovy Guernsey, Man a Jersey, Izrael, Nový Zéland a Uruguay.

Předání údajů do Spojených států amerických má určitá specifika. Do roku 2015 bylo předání do USA možné mimo jiné i prostřednictvím schématu tzv. Bezpečného přístavu⁴, který umožňoval předávat osobní údaje subjektům nacházejícím se v USA a registrovaným v Bezpečném přístavu bez dalších opatření a formalit. Dne 6. října 2015 však vydal Velký senát SD EU rozhodnutí⁵, jímž

---

¹ Čl. 4 odst. 26 Nařízení: „organizace a jí podřízené subjekty podléhající mezinárodnímu právu veřejnému nebo jiný subjekt zřízený dohodou mezi dvěma nebo více zeměmi nebo na jejím základě.“

² Při posuzování odpovídající úrovně ochrany Komise zohledňuje takové skutečnosti, jako např. právní stát, dodržování lidských práv a základních svobod, příslušné právní předpisy, jakož i aplikaci těchto právních předpisů, pravidel ochrany údajů, profesních pravidel a bezpečnostních opatření včetně pravidel pro následné předání osobních údajů do dalšího třetího státu nebo mezinárodní organizace, účinné správní a soudní prostředky nápravy, existenci a účinné působení nezávislých dozorových orgánů, mezinárodní závazky apod.

³ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/adequacy/index_en.htm

⁴ Rozhodnutí Komise 2000/520/EC z 26. července 2000, které obsahovalo zásady a požadavky, týkající se ochrany osobních údajů, jimž se společnosti registrované v USA mohly dobrovolně podřídit a být tak ohledně nakládání s osobními údaji považovány za spolehlivé.

⁵ <http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62014CJ0362&lang1=sk&lang2=EN&type=TXT&ancre=>

zrušil rozhodnutí Komise upravující Bezpečný přístav, a předávání osobních údajů do USA na základě tohoto legislativního aktu není proto považováno za zákonné.⁶

Uvedené schéma bylo proto následně nahrazeno schématem tzv. „Privacy shield“ – Štít soukromí⁷, jež Komise schválila dne 12. června 2016. Seznam společností, které se zavázaly dodržovat zásady ochrany osobních údajů zavedené prostřednictvím Privacy shield, je zveřejněný na stránce Ministerstva obchodu (Department of Commerce) USA⁸.

Předávání založené na vhodných zárukách

Jestliže neexistuje výše uvedené rozhodnutí Komise, může se předávání osobních údajů do třetí země nebo mezinárodní organizace uskutečnit pouze pokud správce nebo zpracovatel poskytl vhodné záruky a za podmínky, že jsou k dispozici vymahatelná práva a účinné právní prostředky ochrany subjektů údajů. Vhodné záruky mohou být stanoveny aniž by bylo potřeba žádat dozorový úřad o nějaké zvláštní povolení, prostřednictvím:

- právně závazného a vymahatelného nástroje mezi orgány veřejné moci nebo veřejnoprávními subjekty;
- závazných vnitropodnikových pravidel (viz níže);

Jestliže se jedná o holdingovou společnost, která má pobočky v Unii a ve třetích státech, může se předání údajů v rámci tohoto holdingu provádět i na základě závazných vnitropodnikových pravidel. V takovém případě musí být schváleny příslušným dozorovým úřadem, na základě něhož se stanou závaznými nejen v jurisdikci dozorového úřadu, který je schválil, ale ve všech dalších jurisdikcích, v nichž má holding pobočky. Dozorový úřad pravidla schválí, pokud:

- jsou právně závazná a vztahují se na každý subjekt údajů skupiny podniků nebo podniků zapojených do společné hospodářské činnosti včetně jejich zaměstnanců, a tito členové je prosazují;
  - pokud se jimi výslovně přiznávají vymahatelná práva subjektům údajů, jde-li o zpracování jejich osobních údajů; a
  - upravují Nařízením určené náležitosti, mezi jiným např. strukturu a kontaktní údaje skupiny podniků anebo podniků zapojených do společné hospodářské činnosti a každého z jejich členů, předání údajů nebo soubor předání včetně kategorií osobních údajů, typu zpracování a jeho účelů, typu dotčených subjektů údajů a určení dané třetí země nebo zemí, jejich právní závaznost, a to uvnitř i navenek, práva subjektů údajů v souvislosti se zpracováním a prostředky k uplatnění těchto práv, postupy týkající se vyřizování stížností, mechanismus spolupráce s dozorovým úřadem k zajištění dodržování pravidel ze strany všech členů skupiny apod.;
- standardních doložek o ochraně údajů, které přijala Komise nebo které přijal dozorový úřad a které následně schválila Komise; doložky, které existovaly před přijetím Nařízení, zůstávají v platnosti⁹;

⁶ Stalo se tak na základě podnětu rakouského občana Maxe Schremse, který byl od roku 2008 uživatelem služeb Facebook. Facebook přitom předával osobní údaje svých uživatelů na servery nacházející se v USA, kde se dále zpracovávaly. P. Schrems podal stížnost dozorovému orgánu v Irsku, jehož smyslem bylo, že podle informací zveřejněných Edwardem Snowdenem v roce 2013 ohledně způsobu, jakým americké bezpečnostní složky (zejména NSA – National Security Agency) nakládají s osobními údaji v jejich jurisdikci (t.j. rovněž evropských uživatelů Facebooku), Spojené státy americké nezaručují ochranu před sledováním ze strany amerických orgánů. Dozorový orgán v Irsku stížnost odmítl s odvoláním se na záruky, které se subjekt USA zavázaly poskytnout prostřednictvím Bezpečného přístavu. Po přezkoumání merita věci SD EU schéma Bezpečného přístavu zrušil.

⁷ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/eu-us-privacy-shield/index_en.htm

⁸ <https://www.privacyshield.gov/welcome>

⁹ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/transfer/index_en.htm

I když správci či zpracovatelé použijí k předání mimo Unii standardní smluvní doložky, mohou je zahrnout do širší smlouvy, jako například smlouvy mezi zpracovatelem a dalším zpracovatelem, nebo doplnit jiné doložky či další záruky, pokud tyto nejsou v přímém nebo nepřímém rozporu se standardními smluvními doložkami nebo pokud se nedotýkají základních práv či svobod subjektů údajů;

- schváleného kodexu chování (jde o nový institut – viz Lekce 11) spolu se závaznými a vymahatelnými závazky správce nebo zpracovatele v třetí zemi spočívajícími v uplatňování vhodných záruk, a to i pokud jde o práva subjektů údajů, anebo
- schváleného mechanismu pro vydávání osvědčení (jde o nový institut – viz Lekce 11) spolu se závazným a vymahatelným závazkem správce nebo zpracovatele v třetí zemi, spočívajícím v uplatňování vhodných záruk, a to i pokud jde o práva subjektů údajů.

Výjimky

Jestliže neexistuje rozhodnutí o odpovídající ochraně nebo pokud neexistují vhodné záruky, předání osobních údajů do třetí země nebo mezinárodní organizaci se může uskutečnit, pokud je splněna některá z těchto podmínek:

- subjekt údajů vyjádřil výslovný souhlas s navrhovaným předáním;
- předání je nezbytné k plnění smlouvy mezi subjektem údajů a správcem nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost subjektu údajů;
- předání je nezbytné pro uzavření nebo splnění smlouvy, uzavřené v zájmu subjektu údajů mezi správcem a jinou fyzickou nebo právnickou osobou;
- předání je nezbytné z důležitých důvodů veřejného zájmu;
- předání je nezbytné pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků;
- předání je nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiných osob, pokud je subjekt údajů fyzicky nebo právně nezpůsobilý souhlas udělit;
- k předání dochází z rejstříku, který je podle práva Unie nebo práva členského státu určený k poskytování informací veřejnosti a který je přístupný k nahlížení veřejnosti nebo jakékoliv osobě, která prokáže oprávněný zájem, ale jen pokud jsou v tomto konkrétním případě splněny podmínky pro nahlížení stanovené právem Unie nebo právem členského státu.

Předání do třetí země nebo mezinárodní organizace se může uskutečnit rovněž tehdy, nemá-li předání opakující se povahu, týká se jen omezeného počtu subjektů údajů, je nezbytné pro účely závažných oprávněných zájmů správce, nad nimiž nepřevažují zájmy nebo práva a svobody subjektu údajů, a správce posoudil všechny okolnosti provázející předání údajů a na základě tohoto posouzení poskytl vhodné záruky pro ochranu osobních údajů. V takovém případě však správce musí informovat o předání dozorový úřad.

Co dále

Správci a zpracovatelé musí prověřit, zda předávají osobní údaje mimo EU/EHS, případně zda taková předání realizují jejich dodavatelé služeb anebo zboží. Následně je také třeba předávání založit na některém z platných právních základů, a to zejména na základě rozhodnutí o odpovídající ochraně anebo na základě vhodných záruk. Pokud není možné předání odůvodnit některým z uvedených právních základů, je třeba prověřit, zda se na předání může aplikovat některá výjimka z této povinnosti.

Další informace

Recitály 6, 23, 101 - 116

Články 44 - 49

Kontaktní osoba

Pro další informace prosím kontaktujte:

Česká republika:

JUDr. Jaroslav Srb
Advokát

Tel.: +420 220 251 111
Mobil: +420 731 609 510

jaroslav.srb@bapol.cz

Slovensko:

JUDr. Helga Maďarová,
CIPP/E
Advokátka | Certified Intl.
Privacy Professional/Europe

Tel.: +421 220 251 311
Mobil: +421 917 092 076

helga.madarova@bapol.sk